Ч. 73 (9.633) Львів, неділя 31 марта (18 ст ст.) 1918 Рік XXXIX.

Діло

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов.
Конто чекс. накл. 26.726.
Адреса тел.: „Діло—Львів".
Число телефону 566.
Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:
місячно . . . . . 5·— К.
чвертьрічно . . . 15·— „
піврічно . . . . 28·— „
цілорічно . . . . 56·— „
у Львові (без доставки):
місячно . . . . . 4·— К.
чвертьрічно . . . 12·— „
піврічно . . . . 22·— „
цілорічно . . . . 44·— „
в Німеччині:
піврічно . . . . 28·— М.
цілорічно . . . . 56·— „
За зміну адреси платить ся 50 с.

Ціна оголошень:
Рядок петитовий, звичайний або його місце 80 с., з надбавкою 1 К. в середнім 1·50, з рекламацій листа рядок 60 с. на останніх 2 К. Наперед 2 К. Оголошення на сторінці нерубрів. Оголошення на сторінці рубрів. Частині оголошення за сайдарно . . . . . гривню. . . . . .
Один примірник коштує у Львові 10 с. на провінції 20 с.

Видавниця Спілка „Діло". Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Ратифікація мира на Малій Раді.

Ворожe становище національних меншостий.

Київ, 18 марта 1918.

Вчерашної неділі, 17. марта, Мала Рада [illegible] рішення для ратифікації мира. Сей [illegible] історичних днів на Україні: [illegible] договір ратифіковано.

Соц. федералїст Г. Яковлів предложив [illegible] ратифікаційного закона, приняв [illegible] мирову комісію:

„Ми, Українська Центральна Рада, оголошуємо, що вдовольняючи вимагання українського народу, щоби установити мирні відносини між Українською Народною Республикою і державами: Німеччиною, Австро-Угорщиною, Турецчиною, — дала повновласть Малій Раді міністрів уложити і підписати договір між Українською Народною Республикою і державами: Німеччиною, Австро-Угорщиною, Болгарією і Турецчиною з другої сторони. Повновласники обох сторін, зібрані в Берестю Литовськім, уложили і 9. [illegible] підписали мировий договір, який дослівно звучить так (слідує текст договору). Тому ми, Українська Народна Рада, рішили: проведений висше мирний договір утвердити, ратифікувати і виповняти точно і на будучий час, а Раді Народній міністрів поручити перевести обміну ратифікацій [illegible] в місци, означенім в договорі."

Від меншости говорив Жид бундовець [illegible]. Ми не проти мира, тому, що боремо [illegible] англійсько-французьким імперіялізмом, [illegible] такої формули мира і не хочемо брати на себе відповідальности за сей мир [illegible] сего мира знущені, але вони відповідають не тільки бажанням імперіялістів, але й [illegible] більшости Української Ради. Ми [illegible] проти (крик обурення, голоси дворо[illegible]). Нас називають зрадниками, а навіть [illegible] (крик зрости), але се доля всіх [illegible]; так було і в німецькім парляменті. Ми не будемо дальше робити так, як се [illegible] конечним (крик). Україна всупереч [illegible] на з'їзді народів у Києві покинула [illegible] Естонію, Лівонію, Білорусь, що [illegible] не стануть самостійними, а попадуть [illegible] Німеччини. (Крик). Бажаємо, щоби Українська Рада прийшла до того переконання, що [illegible] війна треба чим скорше усунути з [illegible] України. Знаємо болючі факти.

Рафес відчитує обовязуючі постанови, [illegible] в Луцьку в українській, німецькій [illegible] мові. Німці — говорить дальше — [illegible] ся до нашого житя. В Камінци гайдамаки і Австрійці розігнали мирову демонстрацію з нагаєї рокови революції. Перевелись ся реквізиції збіжа. Крик перестраху лу[illegible] в усіх сторін. Треба, щоби Україна дійсно [illegible] самостійною, від нікого незалежною [illegible], окремо: „Ага!"). Зовсім не зрікаємо ся [illegible]. Карта Европи змінить ся ще перед [illegible] загального мира.

Рафес уступає з трибуни серед загальних [illegible].

Грушевський і Голубович дають фактичні [illegible] на закиди Рафеса. На з'їзді народів в Києві Українці не давали ніяких обітниць, а лиш вимагали до федерації. Народи [illegible] Росії не відкликнули ся на заклик, щоби утворити спільне представництво для переведення мирових переговорів.

З широкою і сильною промовою виступив п. Порш. Дні переговорів, се золоті дні в історії України, — українська делегація перша перервала ціно мира. Від початку революції ми все бажали покінчити війну. Щоте[illegible] дня вистояла деякі народи, вина на се паде на національні меншости, що своєю тактикою утруднювали працю Ц. Ради. В собі шукайте вини! Обставини були такі, що нинішнього мира ми не могли добути. Мали чи відкинути мир і стати матеріялом для таких експериментів, як Росія? Знов мати війну? Тактика меншостий все та сама: коли ми хочемо перевести організацію, вони зараз виступають ворожо проти нас! Їх вимагання все протидержавні! Але мир дасть можність Україні розвинути свої сили і вийде на користь робочих мас. Сей мир має величезне значінє не тільки для України, — на її прикладом пішла вже Росія, Румунія, підуть инші держави. Ми ідемо до міжнародного обєднання пролетаріяту. Українські соціяльні демократи голосують за ратифікацією мира! (Оплески).

За ратифікацією голосують усі члени проти 7, один вдержав ся від голосовання. Проти голосували російські соц. революціонери, соц.-демократи меншевики, бунд і польська демократична централя. Оголошенє результатів голосовання викликало довгі бурливі оплески в салі і на галеріях.

На закінчене говорив М. Грушевський і член мирової делегації Любинський. Останній сказав сі слова: „Ми члени мирової делегації добували права для свого народа. І добули право мира. Добудемо ще одно право — шукати собі своїх другів і в державі і поза її границями! Нікому не відмовляємо нашої приязни, але просити о неї не будемо. Прапори наші не спиняємі, заборола наші цілі! Ідімо дальше вперед!"

Історичне засіданє Ради замкнено коло 1 години в ночи.

Польські школи в українських селах Холмщини.

Тайна аґітація польської військової орґанізації.

В Холмщині, 25 марта 1918.

В Холмщині учителями є люди зі сміливої Галичини, головно зі Львова. Річ ясна, що весь східно-галицький польський шовінізм перещеплюєть ся в Холмщині, а його осередками стали школи. Варто приглянути ся сим школам з близька. Української мови, крий Боже, не учить ся, хоч діти місцеві говорять тільки по українськи. Навіть двох помішників тутешніх Поляків являло мені, що сей, що твердить, що в Холмщині живуть Поляки або не знає відносин або говорить свідомо неправду. Та панни учительки позволяють собі ще більше: вони змушують дітий православного віроісповідання молити ся по польськи, сповідати ся і причащати ся в костелі. На мою увагу, чи не сороміно учительці, коли вона пригадає собі аналогічний факт у Вижсні, відповіла: Ja przyznam się, że to jest świństwo, ale tutaj wszystkie szkoły tak rosiepują. Школи приміщені звичайно по приходських домах, а нутро їх витапетоване картами Польщі (od morza do morza), польських королів, Костюшком, Підсудським і иншими польськими мужами. Про Україну дітям згадують ся тільки в такім змислі: Jak chcecie, to przystępujcie do Prusaków, Turków, Żydów, tylko nie do Ukraiń ów, bo to bardzo źli ludzie. W końcu zobaczycie (коли не від нашуть нетиці про приєднанє Холмщини до Польщі) tada chwila zjawią się tu kozacy ale nie rosyjscy tylko ukraińscy i będą wam języki wyciąć.

Самим учительким живе ся дуже добре, бо крім гарної платні дістають від селян 5 фунтів збіжа зиму, а коли виїздять на святочні ферії, то дітвора зносить таку силу яєць, масла і ин. снідів, що у Львова можна тим цілу вулицю виживити.

Вечерами цікава школа щільно позамикані, а в середині відбувають ся „ґімнастика", в якій участь беруть виключно дорослі парубки. Сприятливіших і більше „просвічених" висилають ся на курс інструкторів до Любліна. Раз в тижни приїздить до такої школи пан з рамени „P(olskiej) O(rganizacyi) W(ojskowej)" і рівнож „ґімнастикуєть ся" при заслонених вікнах.

В імени Його Величества Цісаря і Ц. к. Суд краєвий карний як Трибунал пресовий у Львові рішив на пресох ц. к. Прокураторії Державної, що закіт артикулу, уміщеного в часописі „Діло" число 64. з дня 21. марта під титулом:

„Польський терор на Холмщині"

в уступах: 1) від слів „польський терор" до „польських руках, 2) від „Коменданти і всі" до „всім щезають, 3) від „бо польські" до кінця уступу, 4) від „бо як сказано" до „українцями", 5) від „що нахіть" до „на свободу", 6) від „проти австрійської" до „Українців", 7) від „Власти" до „нехильно", 8) від „Українські селяни" до „пересідують", 9) від „в инших місцевих" до „збезчестити", 10) від „Як не" до „на папері" містить в собі вістю виступку з §. 300. в. к. і арт. IV. з 17. грудня 1862 Dzpp Nr. 8/63 уміла доконану в дни 19. марта 1918 конфіскату за оприлюдню і заряди знищенє цілого накладу і згідно по думці §. 49г. в. к. заказ дальшого розширювати того друкованого письма. Львів, дня 12. марта 1918. Publicat.

В Одесї.

Головний комісар У. Ц Ради, - Комісар міста Одеси. — Роворужене робітників. — Обмежене зборів. — Справа вивозу сирівців.

Одеса, 25. марта 1918.

У. Ц. Рада іменувала головним областним комісарем в Одесї С. Коморного. Становище комісаря міста Одеси обняв відомий тутешний український діяч і письменник, лїкар Іван Липа. Городським головою є В. Богушький.

Комісар С. Коморний відбув ряд нарад з городським головою, представниками місцевих організацій, промисловцями і купцями. Головну увагу звернено на привернене ладу в місті, справу прохарчованя і вивіз товарів з міста.

Комісар зарядив, щоби робітники зложили оруже; роворужене відбуваєть ся під контролею городської управи. Заборонт зборів, яку видали німецькі власти, заходами городського голови змінено так, що наради і збірки в замкнених льокалях можна відбувати без повідомленя властий.

Розвязано місцеві комітети Совєтів і лїквідацію їх передано органам самоуправи. Сі розпорядки викликали протести робітників в Пересипі, які вислали комісареви Коморному і гор. управі ультимат, щоби протягом одного дня змінено відношене до пролетаріяту.

В справі вивозу товарів з України комісар пояснив, що на основі мира з центральними державами має продавати ся тільки надвижка сирих плодів, так що для українського промислу будуть забезпечені потрібні сирівці. Вивозом з Одеси будуть керувати харчовий комітет в порозуміню з властями, тільки за його відомом можна продавати і вивозити продукти.

З урядових жерел повідомляють, що вивезена з Одеси воєнна полева однотерова зелїзниця з рельсами і вагонами є вивезена не за границю, а в донецьку область, де Німці спішно приводять до ладу копальні вугля, знищені большевиками.

Транспорти хлїба про приході Німців до Одеси вивезено не за границю, але до Києва і Одеси.

Похід на Поділе під знаком Загурського.

Під сим нагнисом віденський „Вістник політики, літератури й житя" доносить:

Австрійські війска, вступивши на українське Поділе, починають мішатись не в своє діло. На донос польських помішників арештують українських селян, кують їх і відводять до Гусятина на австрійськім боці. Все се нераз за дрібні справи, які мали місце ще в початках революції, напр. зрубане дерева в панськім лїсї тощо. Така самоволя очевидно не може не обурювати. Яким правом? Адже суд і розправа належить ся тут законному Українському Правительству — Центральній Українській Раді, а не польсько-мадярським війскам з паном Загурським на чолї, бо й п. Загурський, відомий і відзначений вішатель Українців з початку сеї війни, йде також з австрійськими війсками по Поділю. Центральна Українська Рада мусить зложити рішучий протест проти такого австро-польського большевизму.

Мирові переговори з Румунією.

Поворот ґр. Чернїна до Відня.

БУКАРЕШТ (Ткб.) 29. марта. Міністер заграничних справ гр. Чернін і державний секретар Кільман підписали нині в полудне з румунськими делегатами договір в справі нафти і в справі довозу збіжа й инших господарських продуктів. Гр. Чернін і п Кільман виїхали в $^{1}/_{2}$1 год. з Букарешту.

БУКАРЕШТ (Ткб) 29 марта. Гр. Чернін виїхав нині з своїм штабом до Відня. Инші члени австро угорської делегації остають тут, щоб випрацювати господарську часть мирового договору з Румунією. Після сього гр. Чернін приїде знов до Букарешту, де наступить підписане договору. Рівночасно з гр. Черніном відїздить державний секретар Кільман.

За збіже й худобу з України.

Відень, 28. марта 1918.

В середу, 27 с. м., відбула ся в президії ради міністрів при участи представників інтересованих міністерств нарада парляментарної комісії для апровізації в справі достави збіжа та худоби з України до Австрії. Над сею темою розвинула ся дуже жива дискусія що тривала кілька годин. У. П. Р. заступав на тих нарадах пос. В. Сінгалевич.

Іменем правительства представив секційний шеф Левенвельд дотеперішні заходи та пляни правительства, орган зацію для збіжевого обороту за обміни товарів і вказав трудности та перепони в тій справі.

На сей звіт відповів довшою промовою пос. Сінгалевич, підносячи передовсім що так залужана правительством організація для обороту не є довільна, а темпо діланя покликаних до переведеня тої справи органів є за повільне. Делегати України, як також наші українські посли та представники українських господарських організацій в Галичині звернули вчасу увагу правительства на тіномменти, які в переведеню сеї справи мусять бути узглядненї. Українські господарські організації у Львові були вже в січни с. р. готові навязати з Українською торговельні зносини в справі доставки з України зерна на насїнє для східної Галичини і Буковини. Українські посли у Відни вказали найлїпший спосіб приєднання того закордонного населення, у якого буде купувати ся припаси збіжа, та висказали бажане, щоби наші господарські організації одержали як найдальше ідучі удогідненя і поміч правительства в переведеню акції збіжевого обороту. Бесідник обговорює звісні події послїдних тижнів на Україні, та стверджує, що українські господарські організації не вістали так узглядненї, як сего можна було в інтересі справи сподївати ся. На Україну треба посилати людий, які знають мову та звичаї та мешного населення, які вміють з ним поводити ся та які мають потрібні кваліфікації. Без контакту з українськими організаціями з Галичини та з українськими послами не може обійти ся правительство, коли не хоче разом кувати шкідливих помилок. Замикане справи достави збіжа з України в вузші рамки віденських нейтраль се в основі своїй зовсїм схиблене. Треба дбати, щоб ті артикули і господарські знаряди, які по мисли берестейського трактату Австрія має доставити Україні, як найскорше доставлено,—инакше справа буде шванкувати. Правительство повинно негайно подбати, щоби по при збіже для апровізації—як найскорше доставлено збіже на насїнє для східної Галичини і Буковини.

Відтак промовляли посли Кедільчак, Серб, Шірф і Кун.

В кінци ухвалено резолюцію, в якій взиває ся правительство оперти ся в торговельних зносинах на господарські організації Східної Галичини й Буковини, запевнити собі співробітництво українських послів, уживати до посередництва людий, які знають відносини і нарід, постарати ся о продукцію тих товарів, які мають бути вивезені на Україну, уважати, щоб на Україну вислано тільки такі війска, які зможуть здобути довіре населення.

Німецькі успіхи на Заході.

Анґлійські становища по обох боках Скарпи в руках Німців. 70 000 полонених, 1.100 гармат

БЕРЛІН. (Ткб) 29. марта. Урядово. Західний терен війни. В боях по обох боках Скарпи вдерли ся ми у передні англійські становища і полонили много тисяч ворогів. Під Альбертом і на північ від нього вели Англійці без успіху і серед великих втрат далї свої протинаступи. Між Соммою й Авр наступили ми знов,

Із давних становищ і хоробро боронених сіл відкинули ми неприятеля через Wartusee-Abaukourt і Plessier на захід. Проти воодинених тонк... вого фронту вели Французи ... і Noyon завзяті протинаступи. ... ся серед тяжких втрат.

Від початку битви добрали ... полонених і 1.100 гармат. На ... ринґії збільшена огнева діяльність.

Переговори в Парижи. Приїхали... ють ся до Бордо.

МАДРИТ. (Тжб) — ... заступника К. Б.). Після доно... з Барцельони подають прибу... подорожні, що французькі ... поробило вже відповідні ... скорого перенесеня всїх держ... ментів до Бордо. Також і ... має бути повна збігів, які ... пливають з Парижа. В ... збігів є такий великий, що ... мусить ізза недостачі ... на улицях. Серед ... рить ся як найбільший ... на фронті і бомбардовано ...

Значінє здобутя Montdidier

БЕРЛІН (пр. т.) Про ... пише військовий співробітник „... Здобутє Montdidier має ... Наші бесві сили дійшли так ... Американцями головної ... риж-Амен і перервали її. — ... становища можна вважати ... жа. Сю обставину відчуть ... усїх рішенях найвисшої ... вої управи; вона ставить ... вождів перед дуже тяжкими ... сказати, що англійські і ... які стоять до розпорядности ... в критичнім положеню, ... чальна управа німецької армії ... ся до нового завзятого удару, ... чинити нову прірву в ... перстеві наших ворогів.

Анґлія просить Америку ...

НЮ ЙОРК (Райтер) ... Льорд Reading відчитав ... Лойда Джорджа, в яким ... вельку офензиву і ... великих republika Заходу ... трудів, щоб перевести ... ше до Европи. Се є ... можна над важністю ... перейти до порядку.

Воєнна рада ...

ЦІРІХ (Пр. т.). Після ... італійської границі ... сові мужі держав ... saillies, де в днях ... ту ся надзвичайна ...

Американські летуни ...

АМСТЕРДАМ (Пр. т. ... Parisien" доносить, що ... ський фронт прибули ... ських летунів.

Поляки і Литва.

Ненарушимість історичного ... товського, в якім Поляки ... перевагу.

Львів, 30. ...

Польське „Литовське інформ... ро" вислало до президії ... в Відни, до польського ... шаві і до Польського Комітету ... меморіял з датою 1. марта 1918 ... тестує проти того, що берестейський ... вір з 9. лютого 1918 відступає ... історичного вел. Князївства Литовського ... країні, а проголошенє ... віддає Вильну і часть ... Князївства етнографічної Литви ... зить повним спаралізованєм ... вів на теренах природної ... го елементу".

Далї в меморіялї говорить ... „Ми не зорґанізували ... сил, щоби сьому всему ...

нати ся і себе відповідно до наших інтересів на Литві, нашої чисельности й наших вимагів довести до унії Польщі з вел. Князівством Литовським.

Не можучи одначе завеннити себе ви ключних впливів, мусимо постарати ся бодай о знеутрілізоване чужих впливів на сі землі.

Вел. Князівство Литовське є в положенню Швайцарії: так само має мішане населення, яке майже не дасть ся територіяльно розділити; представляє від господарських і природничих оглядів замкнену в собі цілість, оперту о море, звязану системою річок тощо; так само сусідні держави, злучені кожним посяченем з народами Князівства, стремлять до занятя сих земель у власних інтересі.

Тільки стже знеутралізоване цілої сблаки і поставлене її в єднакових умовинах супроти всіх сусідуючих в буде могти супротивно о виключні вглади на сі землі звернути, як не усунути цілковито. Тільки форма устрою, опарта на союзній федерації внутрі, може внести мир у внутрішні відносини і завеннити свобідний розвиток усіх по сяких елементів і індивідуальностий сих земель.

При реалізації сеї думки знайдемо безперечне підперте Білоруснів, Жидів, в части Литовців будемо мати моральне підперте нейтральних держав, підперте в нас у тім таки автаті, на скільки буде мати якийсь вплив на упорядковане відносин на Сході, підперте також демократія середних держав, на сильно є противна анексіям.

Для нас найдешевлійшим полагодженем — і може для Литви — була би унія з Польщею, яка дала б гарантію спільної сили й єдиночинства, а коли вона в теперішних часах видасть ся невислисною до здійсненя, найліпше полагодженем, що не нарушує чужих інтересів і забезпечує в рівній мірі сі, буде утворене з земель історично звязаних з вел. Князівством Литовським невтрального федераційного Союза.

Одначе повинно ся взяти під увагу цілість території — принаймнеше до лінії Дніпра з злученем у її господарську область також цілого доріча Припети, відданого нині Україні."

Польські соціялісти в Київі з большевиками проти У.Ц Ради.

Львів, 30 марта 1918.

Як доносить „Naprzód", підчас наїзду большевиків на Київ P(olska) P(artya) S(ocyalistyczna) правила держава ся невтрально, P. P. S лінія через деяких своїх людий помагала большевикам, а польська S. D. (сен. дем.) зовсім прилучила ся до большевиків. По побіді большевиків усі три польські групи порозуміли ся й утворили при большевицькім правительстві Комісаріят для польських справ. З хвилею занятя Київа військами У. Ц. Ради згадані польські групи признали свою вину діяльність неможливою і закваліфікували ся.

Польське військо по тім боці кордону.

Львів, 30. марта 1918.

На основі інформацій польської преси польське військо по тім боці кордону представляє ся так:

Перший корпус від ген. Довбор Мусьницького складає ся переважно з Поляків, які борсали ся на російськім північнім і північно західнім фронті.

Другий корпус під ген. Станкевичем складає ся з кількох дивізій стрільців, артилерії й уланів. В останніх часах прибули сюди два полки піхоти, помагачів саперів і тих інших відділів.

Третий корпус остає від ген. Мозелісом, який збирав полки з російського західного фронту.

Се військо має займати фронт кільканадцять кільометрів, має бути добре споглядане в пожиду, оруже, гарматі й муніцію. Команда польська, прапори національні.

Військо зберігає невтральність і не воює ані з большевиками, ані з Українцями. Організує ся і приготовляє ся.

Посилайте книжки!

До Бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові.

Управа Бібліотеки Наукового Тов. ім. Шевченка звертає ся отсим до всього українського громадянства, а передусім до шановних авторів, редакцій і видавців, як рівнож, до наших Товариств і інституцій з уклінною просьбою присилати до Бібліотеки Товариства всякі — свої й чужі — видання, що вийшли від р. 1914 аж доси, як в українській мові, так і в якій-будь іншій, коли тоні присвячені Україні і укр. справі, а саме: книжки, брошури, журнали, газети, справоздання, програми, відозви, оповістки, афіші, перегиси, листки, мапи, взагалі всякого роду листки і видання до найдрібнійших, розуміє ся також і всякі — офіціяльні й неофіціяльні — видання як із часів російської окупації австрійської України, так і з перед неї і по ній, а також усякі друки, що тим чи иншим шляхом доходили або й досі доходять сюди з закордонної України.

Шкода велика, щоби всі такі друки пропадали без користи в приватних руках, нищили ся або затрачували ся, коли тимтаком зібрані в вседнім зриві бібліотеки можуть вони бути дуже цінним матеріялом до нашої історії за часів великої світової війни, а передусім можуть уже тепер значно допомогти бібліографічній комісії Товариства при уложеню розпочатих нею публікацій: 1) „Загальна українська бібліографія за 1914—1918 рр." (реєстр усіх друків, видаваних у сім часі по українськи) і 2) „Голоси чужинців про українську справу в часі світової війни" (реєстр окремих публікацій і часописних статей та замітки на сю тему).

Управа Бібліотеки сподіває ся, що наше громадянство зрозуміє цілу вагу справи й схочо відгукнеть ся на сей заклик. За кождий найменьший дар, за посилкою навіть число газети (особливо українських і москвофільських, виданих в Австрії в 1914 р.) Бібліотека буде дуже вдячна. Присилати треба на адресу: Львів, ул. Чарнецького ч. 24, Бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка.

При надсиланю витинків із часописий конечно треба докладно означувати, де, коли і в якім числі друкувала ся дана річ. Просить ся також шан. авторів по змозі о ласкаве відкрите своїх криптонімів та псевдонімів, що ними відписували вони свої праці.

За управу Бібліотеки: *Вол. Дорошенко.*

НОВИНКИ.

Львів, 30. марта 1918.

— **На Волині — як в Галичині:** перенесене „ze względów służbowych". Віденський „Вістник політики, літератури й житя" доносить: Коли з кінцем лютого до Володимира Волинського прибула група українських офіцирів з табору Ізеефштадт, місцева українська громада постановила привитати любих гостий. Управа школи ім. Шевченка вислала їм дуже гарне письмо, прикрашене мережками запрошуючи їх на неділю 3 марта до школи на свято мира й української державности. Свято се пройшло дуже гарно при піднесеним настрою, так, що не одному з учасників текли сльози від зворушеня. На жаль у деякого з австрійських Українців зістали ся від свята не самі світлі враженя. Під запрошенем, яке вислала управа школи до полк. Перлика й товаришів подав свої відомо й дехто з українських офіцирів Галичан. Запрошене се тимчасом попадає в руки капітана Поляка, приділеного до ясна українських офіцирів. Сей очевидно „зробив ужиток" і подав листа генералови. Вийшла ціла орія, дуже характеристична для австрійської вогнищини. Українця-поручника Д. зараз перенесено з Володимира в повіт.

— **Філія „Діла".** Краківський „Naprzód" поміщав зміст статей в числі кон. дем. „Української Робітничої Газети" про Холмщину і справу національних фахових організацій українських робітників, пише: „Такий є зміст нового дивного органу, який ставить собі за задачу воскресити соціялістичний рух між українськими робітниками, а пише як філія „Діла", знаменна для побоювання польських соціялістів."—Вже то Поляки без різниці партій справді „любять" наш дневник.

— **Аж примушена ц. к. державною прокураторією** „Gazeta Wieczorna" відкликала свою видумку про убійство війта Поляка українськими селянами в Кривошеєвках. Під спростованем ц. к. державної прокураторії помістила „Gaz. Wiecz." коментар, який зачинаєть ся словами: „Висше подане спростоване містить в правдивім здоровлєнем". Та як називати, бо всю нашу коментаря, мілу третину шовальти, сконфіскувано.

— **Польська „висша культура".** Свою безсильну злість в приводу повстаня української держави являє польська преса бодай такими способами, що видумує всякі несотворені річи. Кілька тижнів повторяла ріжні видумки на президента мирової делеґації Севрюка. Тепер краківський „Czas" знайшов собі новий предмет своєї злости в особі комісаря в Плоскірові, яким — по його інформациях — став „бивши каторжник, сказаний нагаєть за несповітен злодиєв". Пождемо, що ще поважний (!) „Czas" видумає.

— **Цар Микола попав у релігійну манію.** Як доносять з Тельсьга, попав цар Микола в релігійну манію і не хоче опустити своєї кімнати, заєдно стоячи навколішках і молячи ся перед образом святого. Не хоче говорити навіть з дітьми. Лікарі із рук лікаря спеціяліста не хоче зрікати, боячись, щоб його не отроєно.

— **Підготовний курс до вступного іспиту до** 1. гімн. класи і до приготовляючої класи (рівної IV. класи народної школи) устроює в Перемишлі Кружок Укр. Товариства Педаґоґічного перед ферією в часі від 8. цвітня до 30. червня і другий в часі ферій від 1. липня до 30 серпня. Згодошеня приймає дирекція укр. гімназії. Учать фахові сили. Зміцнені ученики одержать уміщене в бурсі або Дешевій Кухні за умовленою ціною, причім достава віктуалів безусловно вимагає. Учеників, що не вчили ся німецької мови, прийметь ся лиш на курси до приготовляючої класи. — За виділ: А. Алиськевич, містоголова; Т. Коростіль, секретар.

— **Дирекція ц. к. ґімназії Франца Йосиф в Тернополи,** бажаючи в міті за шк. р. 1917/18 подати по можности точний образ участи заведеня в світовій війні, просить всіх учителів і учеників сеї ґімназії, які несуть військову службу, подати їй дати дотично сеї служби (час, від котрого служать, ранґу, військову формацію, відзначеня). О те саме просить дирекція родини тих, що упали на полі слави або находять ся в полоні.

— **Військові полиці для студентів висших шкіл.** Ц. і к. міністерство війни позволило на уділене деяких полиці для студентів висших шкіл, які тепер відбувають військову службу, щоби уможливити їм дальше студіоване. Академіки й абсольвенти середних шкіл, які служать тепер у війску, можуть в академічнім році 1917—18 дістати одноразову відпустку на протяг найвисше 4 тижнів в цїли вложеня іспиту, або на протяг 12 тижнів, щоб могти записати ся на університет і вислухати семестер. При уділюваню відпусток першенство будуть мати ті, що служать при війску від 1914 р. Відпустки уділяє комендант дотичної військової формації. Почнуть ся відпустки з днем 28. цвітня. В разі потреби мають академічні власти зарядити окремі курси і ренетіторії для урльопованих студентів. Рівночасно академіки, що служать при війску, не потреюють окремого дозволу військової власти в цїли вписаня себе на університет; можуть вписати ся, коли вимажуть ся посвідкою для студій, або як військова власть приділить їх до міста, в якім находить ся університет.

З тих полекш можуть користати також академики, що повинні однорічну військову службу.

— **Правительственні додатки для народних учителів.** Як довідуємо ся з Відня, правительственні додатки для народних учителів, вдів і сиріт по учителях вже виплачувано і переслано до старости в 69 повітах. Решту дня сягнуть ся в найблизших днях, як тільки окружні шкільні Ради предложать внесени кресвія шкільні Ради.

— **Чистий дохід з Львівських концертів Шевченка** з приводу Свята Української Республики розділено ось так: На стипендійний фонд ім. Шевченка в Тов. „Просвіта" призначено К 600; для Тов. „Укр. Захоронка" у Львові К 200; для школи ім. короля Данила у Львові К 200. Гроші можна відобрати у скарбника Тов. „Львівський Боян" п. Ярослава Витишинського.

— **Закон про відшкодованю для незаконно увязнених, інтернованих і конфінованих.** З ріжних сторін звертають ся до нас з просьбою, щоб сей закон з огляду на його значіє для богатьох тисяч українського населення подати в цілости в „Ділі". На жаль малі розміри нашого дневника не позволяють на се. Зверстаємо увагу, що кождий, хто інтересує ся справою, найліпше зробить, як спровадить собі „Вісник державних законів". Замовляти в k. k. Hof- und Staatsdruckerei в Відни.

„До давних приятелів і знакомих мого покійного мужа Гавриїла Гердого, директора „Руської Каси" в Чернівцях, звертаюсь отсею дорогою з гарячою просьбою, щоб вони взяли на увагу теперішний тяжкий час і зволили сплатити як не всі, то хоч часть затягнених у мужа позичок.

З поважанєм
Анна Герда. Бродина (Бук.)".

Новинки.

Неділя, 31. марта 1918.

Нині: греко-кат.: 2. Н. П. Кирила — римо-кат.: Великдень.

Вчера: греко-кат.: Христ. — римо-кат.: Пон. Велик.

Позавтра: греко-кат.; Отків убитих — римо-кат.: Франца.

— **Драматична школа Українського Юнацького Театру** оголошує ся в середу дня 3. цьвітня 1818 о год. 6 вечером при вул. Отсоцьких ч. 10, мешканя. Просить ся всіх Вп. членів дружини У. Ю. Т. як також всіх Вп. Пань і Панів, які мають намір користати з сего курсу, щоби точно явили ся в означеній порі і місци. Записи приймає містоголова У. Ю. Т. д-р Семен Шевчук при вул. Сковацького ч. 6, II пов., від 4—6 год. пополудни. — Видїл. 891 2—2

— **Кружок Укр. Педаґоґічного Товариства в Самборі** заходить отворити в Самборі або в околиці Самбора приготовляючий курс до гімназії. Курс почне ся бо 9. мая, а вступні іспити до гімназії для учасників сего курсу відбули ся би по вакаціях. На курс можуть зголошувати ся ученики з четвертої класи народної школи. Зголошеня просимо слати на руки праф. Бойцуна в Самборі. — Видїл. 897 1—2

— **Адміністрація столових дібр** гр. кат. еп. перемиського подає до відома інтересованим, що відтворене оферт на продаж ліса Кобляньска Вола—Страшевичі пов. Старий Самбір, відбудеть ся дня 9. цвітня с. р. о 10 год. рано, в канцелярії гр. кат. ур. пар. в Самборі а не 3. цвітня, як було передтим оголошене. Всі прочі услівя остають в силі.

ОГОЛОШЕНЯ.

КОСИ, СЕРПИ
найлїпшої якости поручає 889 1—4
Л. Рейх, Львів, Пекарська 8.

ОГОЛОШЕНЄ.

Дня 2. цвітня 1918 р. о год. 3. по полудни відбудуть ся

Загальні Збори

Філії Краєвого Товариства Господарського „Сільський Господар" в Чесанові,

в льокали „Просвіти" з слідуючим порядком:

1. Відкрите Зборів.
2. Відчитанє попередного протоколу.
3. Справозданє виділу і звіт касовий з діяльности за 1917 р.
4. Вибір нового виділу в місце уступаючого.
5. Справа установленя сталого референта в цїли уділюваня знижок при закупні машин рільничих.
6. Внески.

о. Северин Мітелля голова. *І. Тоган* секретар.

886 Б 1—1

Оголошенє.

Дня 2. цвітня 1918 р. о год. 11. по полудни відбудуть ся

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Філії Тов. „Просвіта" в Чесанові

в власнім льокали, з слідуючим порядком:

1. Відкрите зборів.
2. Справозданє виділу з діяльности за 1917 р.
3. Звіт касовий.
4. Вибір нового виділу в місце уступаючого.
5. Внески і запити членів.

Голова: *о. Северин Мітелля.*

896 А 1—1

Рутинований адвокат

глядає від 1. липня субституції вглядно спілки з другим товаришом або міста для отвореня самостійної канцелярії.

Услівя і дописи до адміністрації „Діла" під „рутинований адвокат".

863 1—4

Александер Ромілович

Kadet inf. Rgt N-o 45, XII Komp. в марцю 1915 р. в карпатських боях безслідно пропав. Хтоб з товаришів його знав щось більшого про його судьбу, зволить ласкаво написати на адресу: Іван Алиськевич, ц. к. надпоручник скарб. Рашів. 899 1—5

ЮТЮН годі добути, а курити хоче ся; тому поручаю знаменитий „Erkatz" так званий „Табакон", пробний пакет коштує 60 сот. Виключне заступство у перфумерії **ФЕДЕРА** Львів, Сикстуска ч. 7

1986 70 7

НОВІ ЛЬОСИ

Пять нових льосів Червоного Хреста поручаємо на рати за 270 кор. 36 рат по 7 К. 50 с. Перша рата в крик. 12 К., дальші по 7 К. 50 с. Право гри вже 1. жовт. — Головні виграні 200.000 К., 50.000 К. і т. д. Кождий мусить бути вильосований. Доки вистарчить запас поручаємо також льоси ц. к. класової льотерії. Ціна банкової Шіц і Хаас Львів ріг вул. Коперника (площа Марійська). IX 11—100

Пошукую справного інструктора

на селе, до ученика в І. кл. гімн. Місце і услівя подасть п. проф. Я. Яцкевич, в філії акад. гімн. у Львові. 855 3—4

Конюшина червона

чиста сіяка без перстенцю і иншої домішки. ТИМОТКА (травка), котру сіють ся разом з конюшиною. БУРАКИ світлосні великі червоні, котрі удають ся на кождім управленім ґрунті. ЦИБУЛЯ сіяка і шина огородника. Дальшого, котрий господар потребує насіня, то воно повинно вже бути в дома. Замовляти завчасу під адресою: Українська крамниця Івана Мацькова. Струтин Вим. п. Ромнітів (Гал.). 882 4—0

Видавниче товариство „УКРАЇНСЬКА КНИГА"

Нашим найменшим книжкам: Антін Кущевський 870 А. 2—10 ілюструє: Олена Кущевська.

Дурень і його жінка жаба панна — нар. казка, 14 ілюстр.

Богатий Мужик — нар. легенда, 14 ілюстр.

Лисиця і вівця — нар. байка, 14 ілюстр.

Котик і Півник — нар. байка, 14 ілюстр.

Два брати — китайська нар. байка, 14 ілюстр.

Цар Лев — нар. байка, 30 ілюстр.

Повінь — китайська нар. казка, 14 ілюстр.

Господар і пуж — нар. байка, 14 ілюстр.

Пімста зайця — нар. байка, 14 ілюстр.

Совяка і кугут — нар. байка, 14 ілюстр.

Про морського царя й його дочок — нар. казка, 22 ілюстр.

Песиноський, жабинський, вуханський і інші тонудеї вини, цариці — нар. казка, 22 ілюстр.

Про бідного парубка й царівну — нар. казка, 22 ілюстр.

Замовляти можна тільки в Книгарні „НАУК. ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА", у Львові. — При більших замовленях 15% скорсту.

ПОЗІР! Хто хоче без учителя вивчити ся німецьки, нехай замовить собі сейчас українсько-німецький

САМОУЧОК

укладу О. СОЛТИСА (4-те поновлене видання). Ціна К 3·—, з почтовою заплатою К 3·20. Замовляти і гроші посилати на готівку. Замовлення і гроші посилати на адресу: А. ОКПИШ, Львів, вул. [illegible]. Увага, Сей Самоучок уложений після нового способу науки. Важне для учителів і учительок німецької мови, як також учителів і [illegible] до устних іспитів.

Накладом Видавничого Товариства „УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА СКАРБНИЦЯ" друкують ся і колькаром появлять ся такі твори для молодіжі:

1. Стівенсон: Остров із заколдованим скарбом (з анґлійського).
2. Юліян Опільський: Іду за вас. Історичний [illegible] з часів Святослава.
3. Райдер Гаґґарт: Серце [illegible]
4. Д-р Микола Чайковський: [illegible] (про людське літанє; з численними [illegible])

„JERRY" Спілка з обм. пор. **Американ[illegible] уряджен[illegible] бюрові**

Централ[illegible] Фільм[illegible] Сист[illegible]

РУСЬКА ЩАДНИ[illegible]

в ПЕРЕМИШЛІ,

вулиця Косцюшка ч. [illegible]

Приймає і розпоручує [illegible] по 4 годинах урядових. Вкладки оп[illegible] 3½% почавши вже від слідуючого дня [illegible] вже до послідного дня [illegible]

ВКЛАДКИ в „Руській Щадниці" [illegible] дитя особового в касі товариства [illegible] маєтками, грошевими вкладками, [illegible] книжці, які Дирекція Щадниці [illegible] достачила. І в філії [illegible] рахунок „Руської Щадниці".

Уділяє позички: а) гіпотечні [illegible] річними амортизаційними ратами [illegible] 10—45 після вибору позичкодавця; б) [illegible] вексельні, 3 на [illegible] місяців. [illegible] згоджуєсь можливо скоро.

Посередничить у покупнях [illegible] Воєнній Вкладковій кредитовій в Відни.

Всяких інформацій і [illegible] „Руської Щадниці" вул. Косцюшка [illegible] від 9—1 год. крім неділь і [illegible]

Після §. 14. устави „Руської [illegible] затвердженого через ц. к. [illegible] вкладки в товаристві „Руська [illegible] дальших і т. д. капіталів, [illegible] „Руської Щадниці" купівлю обвіжку.

Відповідає за редакцію д-р ВАСИЛЬ ПАНЕЙКО.

З друкарні „Діла" Львів, Ринок [illegible]